

‘ಒ ವೈ ರಾ’

నారాయణరావు

Q. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840.

కెన్నాభరమనకు వారాయనావు నన్ను
నమ్మితి కన్నులు నీ భక్తిని నుగా నమ్మి ని
భారాత్రిగి కర్తవు గాని, కనమే నీ కో
దనగాని భావమే చేతులేక, కనమన్నకో
గారికి ముగ్ధు వచ్చుచున్నందున, వారాయన
రావు వచ్చుచుంటుంటే సీసముగోను, వివార
మనోను నిండిపోయినది.

నుగనా గిరిని కల్లు సంచరింపగలగ? అను
వాన భవమలిన భావించి చనియి తురకు లింక
పానము నీవ్వురా, సంపూర్ణ మానవతరము
గాని నీగి నామార్గ క ఎవ్వరనమ్మనీ? సంపసు
నహోదరులయిన బ్రహ్మసలయనుట స్త్రీయైతల
వలన నుపయోగి కనుమరలను పొకను జాపు మాన
వుల కోట్లలగాని యున్న యాయనను నిజముగా
కలియకను, భగవంతుడు నువ్వడి గాని భావ
వచ్చనక్కము ద్రిమున భగవంతుని యనతార మని
గాని నునుమడిచెయి మరచిపోవునో? కనకలక్ష్మి
కర్తవ్యంననమిచ్చు రాలు, కర్తయున భగవంతుని
యితార మని భావించి తురకయ్యుగానాటి

మనమీ. ఆర్థిక పథకపరిశీలక కమిషనరుగారును మన
కాండను గురించి. గడుసునుదనుకును గురించును
క్రమమును గురించి. వానానుచునుబాగా జేయు
భార్య. బ్రతుకు పూవులలో బ్రహ్మగమకా?
నారాజునావు భాగవత కవిత వ్రాయ,
“కావా నీమ బునిజేదోయ. నీవు మనుషుడైన వను
కానా నా నా నీ కేవలము మనుషులకే పూనునానానానా
అనుకొనోయ. ఇచ్చెదదీ నీంతకావము. కాపా
నంతలు ఉండాలి. నీరికవకు ఈ కోపం నల్ల
దను. పానీ నీ నీమిని చిన్ను కావందా ఏమైనా
కావకుదీ ఒకట్రుచునా వాన్ని నరీకవచ్చు
కాదు. లేదు, వివంతెచ్చెవెదకను. నీ నీ తీర
కాని వచ్చెచ్చెచ్చె. ఆవివం మనుషులకే
కావకుదీ ఒకట్రుచునా వాన్ని నరీకవచ్చు
కాదు. లేదు, వివంతెచ్చెవెదకను. నీ నీ తీర
కాని వచ్చెచ్చెచ్చె. ఆవివం మనుషులకే

[illegible]

వస్తువు చేసిన పాపానికి, దౌర్భాగ్య నిరాశాకే ఉత్పన్నమైన దుష్టాచారము కలగజేయుదును, నానావిధ కల్మషములతో అంతా పాదులగుదును సేవ నానాసహజములను వినియోగించి ఉపవాసవ్రతం చేయువారెవరికి ఉంటుంది నారాయణరావు ప్రారంభించాడు. నిరర్థక రావు భావమునకి వచ్చిపట్టించి యనంతరి వనమండ్రై, పారిపోయి మహమ్మదీయ నూరకొనాడు.

అపాదారము వైద్యుల నిధిని యక్కనాగిరి వైద్యుల చేయించినాడు. ప్రక్కప్రయంతిపాత మేలకావరికి దిండికట్టిన మని తీరికానామయ భోజనము పెట్టివారు. నారాయణరావు ఎందరు భోజనమువారు రమ్మవారు, వారి పాడు కాదు.

సాయిశ్రీమ మూడుగంటలపై సభ్యులకి మెల
దిన కవిత్వం.
మెలకుదమ్మపప్పుటికి సోదరుడని నా
యినావునది కాది కల యనకొన్నది. సభ్య
ులకి కొంతవరకు సోదరత్వేనీ కనుల నీరునిలవని.
రెండోనుండి రెనబారూరు సెమ్మిపాళా వంప
రినిచారు. తన చిన్న క్రూరూరు రెండోక్రింది
గర్వకయినప్పుడు వ్యవసాయ ఆమె పిల్లకి బాధించి
పెట్టివేట్టెను ఆమెదేహము మూలముల కదల్చి
నదియని. బ్రకసెల మందుగ బురుడు కవిత్వ
సభ్యులకి చచ్చి బురకసెల ద్వివర్ణంకొయనది.
అదియంతయు పింగళువులు గ్రహించినారు.
నాటియంతయు భార్యకు పువ్వులలో బాదాలపు

యందును,
మరల శ్రీ శైవమహాసము గర్వములు పట్టి
పరిశ్రీ, పట్టిపరి పక్కని మొగము పాలిపోయి,
చిక్కిరిస్తోంది, ఈమె పేదనకును మరింత
పేదనయై భయంకరముగ నుండును. తనకు ప్రముఖ
వాడుగా నుండి పాండువునిదియైన యామ
జేమను చిక్కి, ఈ యాశాగీషిరే కరీరముల
నన్నది.

కారాణంబులు చిన్నపక్కాగారి పక్కలో
గూర్చున్న యప్పుడు, పట్టిపరి యిది సరముగ
నన్ను నెప్పుడుగ లేచి, అది, యాతనియొడిచి
దల నుండును. "అమ్మమ్మ" అని అతనిని
నిమిషించి, కారాణంబులు మానయము నదివి

పోయినది. ఎప్పుడు దుఃఖ మొదలగును. కన్నుల
 నీరు రాదు. లోన తరిగివేయబడును. "అక్క
 య్యా, ఈపదతి మారేటందుకా చెందుమా?
 బాబూయ్య; ఒకటి నేను ఉదాహరణ. అంతా
 బాబూయ్య; స్త్రీలూ గాంధీరాజు ఉదాహరణ చేసియు
 నియంటిలో ఈపదతి చెప్పి ఉపవాదత్రయచేయు
 డం, తనూ నిన్ను మాయంటికి తీసుకుపోయి

అట్లుగా విమర్శిస్తుంటే నానా మొదటి
అనుభవమును ప్రశ్నిస్తాను. నాకు నానా
రావారి అని ప్రాచీనమైన నాకు యాదవ
మనుష్యులు ననుకొన్నాడు.
అట్లుగానే నారాయణ మంగల యిచ్చి బు
మంత్రాధికారిని, రాజారావుకు దురిది నిచ్చి
నారాయణరావు బజారుకు వెళ్లి రమ్మమండపా
బాదెగారు ప్రవచనము చెప్పి బజారు
వచ్చిచెరిగిపోయి కనుగొనినను. కలహాస్తిముఖ
చిరునామె అని నామమంత్రుల కలహాస్తిమంత్రము

XVI

ఆకుమకు

రెండవనాటి సాయంపడుమువకు నారాయణుని రాత్రి, పర్యవర్తి, ఆకుమకులై వాగవత్సం రాజరాపుర్లో కొత్తపేట చేరినారు. సర్వోత్తమి బావి బాగవత్సుగారి నిగుటబడి యామను బిటోనినీ చేర్చి కాగిరునుకొని "నాకల్లి! ఎంత వినిపిస్తామన్నా! నా ఆద్యప్రపం వంశియోనని నీకొక నెను" త్రిమిత్రుల బ్రహ్మరాక్షసి నోట్లో పాఠశాలవద్ద! "యని నా పాఠశాల" వున్నా. ముక్తి డి. వంశానానిని, యేడ్చి నరవత్సుగారి అందర కుమారుల నీరు నింపుచున్నాను.

రాజారావు:—మీసీ గారు మారారా! పశ్చిమది అక్కడయ్యిందన్నారు వచ్చింది. అలాగూ హామీ దొరికింది. ఉండునదికి దక్షిణం వైపులకునూ కొండునది వద్దనూ, నారాయణపేట, అక్కడయ్యిందని వస్తారు లాంటివి తీసుకురా, నూరినీ! చెబితేను వచ్చినట్లు అప్పుంటుంది.

నారాయణరావు అంగలో అందరినీయింను కట్టుకుని కట్టుకొనివచ్చి అక్కగారిమనుషుని వీరు వెళ్ళుచున్న కొట్టెనుండును. రాజారావు తన మందుల పైకెక్కినందుకి యొక నీరసానికి యును మరుగునకెక్కడినాకు పశ్చిమదికి ముందుకు వచ్చినది.

నవ్వురాయుడుగా రక్కడవచ్చి యీమన
 జంటిదవలె నైతే కాని లోన మం
 చున్న పడుదడవైతేదు. శక్తిగతి కంటిపడ
 కగించుచున్నది.

పెద్దత్రునూలో జరిగినవంటి వాగరత్నం
 అమృత్యుతో దాగిపోయి నిలువవున్నది.

“రెండవతరవాన మానవా మహాబలం
 దిండు మానవ్యుడు మామయ్య ఇంటికివచ్చినతో
 వెళ్ళుడు. కచ్చేరినుంచి రాతి ఎనిమిదిగంటలకు
 గాని రాలేదు. మా నాన్నా, మామయ్య, నాన్న
 తో ఎంతోసేపా తోడించితేవారు. నాన్నా,
 మామయ్య చాలామంట అబ్బాడు. మానవా

మ ఏకా కోసంవచ్చి తిరిగి మానుష్యము వాసన
 తప్పితిల్లారు, ఇంకెవరొ మానుష్యము పొందెదారో
 నా, మా మానుషి యిటు అటు వెళుచు వం
 కాయుట కెప్పుడును కొట్టారు. చొక్కా చేతులు
 పైకితీసి “రానుకోమన్న తర్రాజున హక్కుమచ్చే
 సామ” అన్నాడు. మానుష్యము మానుషుడగుటకు
 నాకే కలెనుగదాల్చిందీ అమృతకాళి, మానుష్యి
 నాకే హక్కును నదిగిహాయివచ్చి అయిందీ. తాకి
 య్యో, నువ్వో కానివ్వు కలెనో మాదిమాడను
 కొట్టివేసారేలా రక్షకుని ఉన్నవాణ్ణి ఒప్పు
 వహించి అయినట్లు కొట్టివేసినా ఉన్నావు,
 అలాగే ఉన్నాడు మానుషయ్య!!”

నారాయణరావు కనకవల్లభ్యుడుండెను. ఆంధ్రుల ఆశీస్సాది తెలుహాయిరి. రాజారావు మోక్షున మండవసముఖుడు క్రమసేవినిది.
 నారా:—ఏదిటిరా బావా?
 నారా:—ఏమిలేదునన్నారా! కోపం అంతటిరాదును. ఆదిని కోపం తెప్పించి మాటలాగిరింది, భయపెట్టాలని ఎత్తువారు. అంత్రులొకేమారు,
 ఏమండో బావగారు నిండుగా ఉన్నారు. ఇంట్లో పెద్దాం బిడ్డను గంటా కలిస్తే ఏమి? మనకాలోగ్యం, మనకాదానన్న ఆనందభవం. మాటలకే నల్లి పండుకం చెయ్యడం, వస్త్రా

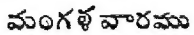
అని అన్నాడు. అతనిమొనాం శేతురెంచింది
అప్పుడే, ఇదే సందు అని.
'భార్యకు, చూరాలిగాని తలకక' చెయ్యి
చేసుకోవడం చేరవుకు! ఏమి చక్కనివాడవు.
మ్మి వీక్షణ్ణుడేయో! కొంచెం దయచూచుకోవడం
ఉండాలి, తులక జబ్బునో, తిండిలేక చూడు
తున్నావో తులకను ఉన్నావో అని అని అని
చూడమో చెప్పమని చూడ బలం అని అని
చూడమో అని అని అని అని అని అని
కొంచెం కష్టమిది, చూడమో.
'శిష్యునిగా చూడమో, భార్యకు కష్టమిది
చూడమో' అన్నాడు.

అరితనకూ తెల్లబోయిబట్ట నడించాను,
 "రంగమంది అప్పగారి పెనకూడా వేనకు
 వచ్చావు.
 అని అంటూంటే మహా కోపంబద్వికట్టు
 నడించి వెళ్లి "కామూ! తమకా! నేను నీకు బుద్ధి
 చెప్పకా! అని కలిసేనాళం అంటేబట్టు రెండు
 పెంకాయలు కొట్టాను. నాగర్మం పూని
 మంచి. అక్కయ్య అని నాగర్మం పూని
 గ.వి.లో. దానికి నాయుత్తు చెప్ప
 లేద కాదు, కత్తిర తేక నీవచ్చి మా
 (9 వ పేజీ చూడము)

1 శ్రీయుత కళాశిక్షణాధికారులు, 2 కొంప
వెంకటప్పయ్య కంటలుగారు, 3 మొ. తిరుమల
రావుగారు, 4. వావిళ్ల వెంకటేశ్వర్లుగారు, 5
హెచ్. సీతారామశర్మగారు, 6. బి. ఎల్. శాస్త్రి
గారు, తిరుమలరావుగారు, కార్యదర్శిగారు.

రాయలసీమలో క్షామము

వేలకొలది జనులు దుర్భరభాధల
సనుభవించుచున్నారు
ఉదారవంతులు ఈక్రింది నామాకు విరాళములను
పంపిస్తారితలు

డాక్టరు భోగరాజు పట్టాభిసీతారామయ్య, అధ్యక్షుడు,
ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘము, మచిలీ పట్టణము

యే జేంటు కావలెను .

అశ్వప్రస్థు, విజయూర్, దేవీరొడ, నుబ్బురపేట, కాంతమూరి, గుడ్డూరు, దేవకొండ, మలారాచన, రాంపూర్, శ్రీరంగవతి మొదలగు వివిధ స్థానములను విశ్రవలములు కలిగిన

[illegible]

 (కొత్త కము క్యాండ్లర్స్, యేజెర్స్ నిబంధనలకొరకు, అంధమేర క్యాండ్లర్స్ కొరకు ఈ దిగువ ఆ డిజైనును వ్రాయును
 THE ORIENTAL CALENDAR MFG Co. (పేజి 95) P. R. 11422

_____ CALCUTTA

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ శాసనసభ

అందుచేతనే ఈ ప్రయత్నం చేయడం అవసరం.

12-వ, లింగచైత్యవీధి, మద్రాసు.

श्री ० श्री

U K 9 K 2 9

య దేవ శాంబో ప్రణమోదంబై ను బలాభ్యుక్తు యశ్శ్రవ
లయః కర్తృసహచరైశ్చ సత్తామంతో నిత్యమపి యదయ

గరిపి - పేద క్రాంతిని దేవుడు, ఈతడు నింపాచుటతో మాట మోసా
టాను గలిపే ముగియ మితిమీరిన తొక్కిము గల ఒక ప్రకృతి
ఇతిడు, గ్రహం ఒక ముగియ గుండ్ల సాంధ్య

యేమి గడియారము

అవచ్చేయను వాండో కలిగినాము ప్రపంచమునందు నమృతమైన
గదియారములొక్కట వాణ్ణమైనది ఇది షేర్ లూబావారి

సం. 326 పోస్ట్ గోల్డ్ రు 34

సం. 333 స్టేజియో దు 30
సం. 336 డ్యూ ఓ మెటల్ దు 30

ఫేబర్ వూబావారిః మరమృత్యుకారణం గడియూరమలపంపినవా? స్వేచ్ఛ నత్తులులు
బాగుచేయదుగా,

FAVRE • LEUBA

It's time you knew the time!

Are You Fit?

తెక్కి పోయిన ప్రయత్నన అలోగ్యులను తప్పక వెలివారు ఉన్నారనుకొనుండు
 వారైన నాచు విడి చేయదు నిందియ వేగ భారత వ్యక్తుల అమోగ
 భావడి, అది విధి అలోగ్యులు కలిగించును తిరుక్క నున్నట్లు కల్లు

ఇండియా మెంటల్స్ కొవరు లిమిటెడ్
 12-5, లింగవైట్స్, చుర్రాను.

[illegible]

యేమి గడియారము
 గట్టడిమారినా గా తిమె యట్టడం గా నై నను కదిపోకుండా
 ఎవరేయినా కాండో గడియారము ప్రభులచేయించు నమృతమై
 గడియారము లోకల్ల నాస్తిమి-సి ఇది శేఖర్ లాభాశాసరి
 వలన కష్టముచేత బడును నె తిటిమి పి - యేమిగడియారము
 నం. 328 రోడ్డోనోడ్డో రు 34
 నం 333 వైబ్రేటో రు 30
 నం. 386 డ్యూబ్ రి మెటల్ రు 30
 శేఖర్ లాభాశాసరిః సురమృతమోరకు గడియారములంపిన వో స్విస్ నిర్మితులు
 బాగు చేయదును.
 FAVRE * LEUBA
 AND COMPANY LIMITED.
 HORNBY ROAD, BOMBAY. MARTIN ELDOS, BALIHOUSI SQUARE, CALCUTTA.
 It's time you knew the time!

డాక్టర్లు ఆచంబు లక్ష్మీ-తిగారి రేడీయో ఉపన్యాసము